

Bölüm 10

TÜRKİYE’DE SPOR YÖNETİM BİLİMLERİ ALANININ GELİŞİMİ

Hakan SUNAY¹

GİRİŞ

Günümüz toplumlarında değişik ve çekici yönleriyle ilgi odağı olan spor, bir yandan büyük ekonomik faaliyetleri kapsayan, öte yandan ülkelerin uluslararası platformlarda tanıtımını sağlayan ve hatta uluslar arası ilişkileri olumlu yönlerden etkileyebilen nitelikler taşımaktadır. Ancak, insanların ve ülkelerin yaşamında çok önemli olan sporun yaygınlaşması ve uluslararası alanda elde edilecek başarılar, büyük ölçüde güçlü ve dirençli bir teşkilatlanma ve yönetime bağlıdır. Genel yönetimin, insan ve materyallerin, mal ve hizmet üretmek amacıyla örgütlenmesi, sevk ve idare edilmesi için var olduğu düşünülürse, ister kamu ya da özel işletme, ister eğitim ve spor yönetimi gibi ayrı başlıkların amaçları değişik de olsa, modern yönetim anlayışı çerçevesinde yönetim uygulamalarında farklılık bulunmamaktadır. Çünkü yönetime ilişkin bu genel tanımlamalar, sporun yönetimi açısından da geçerlidir. Kuşkusuz her toplumsal kurum gibi spor da, formal (*resmi*) ve informal (*resmi olmayan*) bağlarla toplum sistemine bağlı bir kurumsal yapıya sahiptir. Dolayısıyla da, genel yönetimin ilke ve kurallarının spor alanına uygulanması söz konusudur.

Bir diğer tanımıyla spor yönetimi; sporda yönetimi meydana getiren unsurların kuruluş ve işleyiş biçimini inceleyen ve bu unsurların en iyi şekilde sevk ve idaresi için gereken yönetim tekniğini bulmaya çalışan **spor biliminin** bir alanı olarak da tanımlanabilir⁽¹⁾.

Spor organizasyonlarında da saptanan hedeflere ulaşabilmek için etkili bir planlama, örgütlenme, yöneltme, koordinasyon ve denetim gibi yönetim işlevlerinin yerine getirilmesi oldukça önemlidir. Yönetim mekanizmasını da oluşturan bu işlevler yoluyla insan, para, malzeme, zaman ve yer gibi kaynakların rasyonel bir şekilde kullanılarak, teşkilatın amaçlarının gerçekleştirilmesi, bütün yönetimler için önemli bir durumdur. Öyleyse hammaddesi insan olan ve toplumla sürekli ilişki içerisinde olan spor kurum ve kuruluşlarının, etkin bir örgüt yapısına ve

¹ Doç. Dr., Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, hsunay@gmail.com

SONUÇ

Sonuç olarak, spor yönetim bilimleri alanına ilişkin lisans, lisansüstü (*yüksek lisans ve doktora*) programlar ile kitap ve süreli ulusal ve uluslararası bilimsel hakemli dergilerde yer alan bilimsel çalışmalar ve ulusal ve uluslar arası nitelikteki sempozyum ve kongrelerde sunulan bildiri ve görüşler, günümüzde alanı yapılandırmakta ve sürekli geliştirmektedir. Ancak sorun, üniversiteler bünyesinde sürekli gelişen spor yönetimi alanından, Türk spor teşkilatı ile spor federasyonları ve spor kulüplerinin yeterince yararlanamamalarıdır. Kurumlar arası iletişimin sağlanması ve sürekli işbirliği ile teorilerin uygulama projeleri ile hayata geçmesi; gerek spor kamuoyu, gerekse üniversiteler ve Türk spor teşkilatını oluşturan spor federasyonları, spor kulüpleri gibi kamu ve özel kurum ve kuruluşlarınca beklenmektedir.

KAYNAKÇA

1. Demirci, N., (1986) “*Sporda Yönetim Teşkilatlanma ve Organizasyonlar*”, Milli Eğitim Basımevi, s1-30, Ankara.
2. İnamoğlu, A.F., (1992) “İki Binli Yıllara Doğru Türk Sporu Üzerine Bazı Gözlemler”, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt; 8, Sayı; 1, s.9-19, Ankara.
3. Sunay, H., (2002) “*Türkiye’de Sporun yaygınlaştırılması Kapsamında Çağdaş Spor Yöneticilerinin Rolü ve Önemi*”, 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Bildiri Kitabı, Antalya, Kemer.
4. Kathleen , A.D.,(1994) ”*Sport Management*”, Brown Benchmark Publishers A Times Mirror Company , Chapter 1, pp.5-7, New York.
5. Krotee, M.L., and, Bucher, C.A., (2007) “*Spor Yönetimi*”, 13. Baskıdan (Çev; Hasan Kasap ve Ümit Kesim), Beyaz Yayınları, İstanbul.
6. Parkhouse, B.L.,(2005), “*The Management of Sport, Its Foundation and Application, National Association for Sport and Physical Education*”, McGraw-Hill, USA.
7. Ekmekçi, R.,(2009). “*Spor Yönetimi: Kavram ve Özellikler*”, Editör: Basım, H.N., Argan, M Detay Yayıncılık, s.9-10, Ankara.
8. Basım, H.N., Argan, M.,(2009), “*Spor Yönetimi*”, Detay Yayıncılık, s.9-10, Ankara.
9. <http://www.nassm.com> (North American Society for Sport Management) (2016), Erişim:December 2016).
10. Hoyer, R.,Nicholson, M.,Houlihan, B., (2015), ”*Spor ve Politika Meseleleri ve Analizi*”, (Çev:-Tınaz, C., Bakır, M). (2015) Beta Yayınları, S:1-2, İstanbul.
11. Yetim, A.A., Şenel, Ö.,(2001). Türkiye’de Spor Yöneticisi Yetiştirme Faaliyetlerinin Görünümü. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:150,s:40, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
12. Sunay H., Boz,M.M., Gürbüz, P., (2002) ”Türkiye’de Spor Yöneticisi Yetiştiren Üniversitelerin Lisans Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi”, *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt:7 Sayı:1, s.59-68 Ankara,
13. Chelladurai, P.,(2005), “*Managing organizations for sport and physical activity; A systems perspective* “,(2nd ed.), Scottsdale, AZ: Holcomb Hathaway.
14. Naspe-Nassm, (2000), Sport management program standarts and review protocol. Retrieved February 5, 2006, from www.aahperd.org/naspe/template.cfm?template=ns_smgs.html.
15. Sunay H., (2005) “*Training The Sport Managers in Turkey*”, ICHPER-SD tarafından 2005 yılında düzenlenen 46. Uluslararası spor bilimleri kongresi sözel bildiri, Bildiri kitapçığı, İstanbul.
16. Sunay H., (2018) “Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada’daki Bazı Üniversitelerde Uygulanan Spor Yöneticiliği Lisans Eğitim Programlarının Karşılaştırmalı İncelenmesi”, *Sportmetre Dergisi*, 16(3),s.178-196, Ankara.
17. Parks, J.B.,Quarterman, J., Thibault, L.,(2013), “*Çağdaş Spor Yönetimi*”, Çev: Doğu, G., Sevimli, D.,Durusoy, E.A., Üçüncü baskı, Akademisyen Kitabevi, s.5-6 Ankara.